

СТРАТЕГІЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

Харківського регіонального інституту державного управління

Національної академії державного управління

при Президентові України

на 2020-2024 роки

1. ПРЕАМБУЛА

Ефективне виконання вимог Положення про організацію освітнього процесу та Статуту Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (далі – ХАРРІ НАДУ) (редакція від 06.12.2016 р.) у частині адаптації змісту навчання до процесів глобалізації, нового міжнародного політичного, економічного, гуманітарного, адміністративного контексту, входження України в європейський простір, всебічного прилучення до світових джерел інформації, вивчення та використання кращого світового досвіду можливе лише за умови розробки зваженої загальної концепції інтернаціоналізації вищого навчального закладу.

Згідно з керівними вказівками для університетів Європейської асоціації з міжнародної освіти, цілями інтернаціоналізації є підвищення якості освіти та наукових досліджень, підготовка майбутніх професіоналів до життя і праці у міжкультурному та глобалізованому просторі; підтримка міжнародної репутації та визнаності ЗВО у світі; залучення до соціальних проектів місцевих громад та служіння суспільству у цілому. А її стимулами є вигоди для здобувачів освіти (досягнути світового рівня у розвитку компетенцій), надбання ХарРІ НАДУ міжнародного статусу (підвищена конкурентноспроможність), доход від ведення міжнародної діяльності (фінансова підтримка від організацій-донорів та міжнародних програм), внесок у міжнародні відносини країни (позитивний імідж країни за кордоном, укріплення міжнаціональних зв'язків різного рівня).

Цілям інтернаціоналізації служить і роль, що її відіграє ХарРІ НАДУ як рушійна сила розбудови суспільства та економічного прогресу. Представники Інституту задіяні у численних міжнародних проектах місцевого, регіонального та національного рівня в якості учасників, розробників, експертів, консультантів. Значним є внесок в соціальну сферу та економіку, підвищення ефективності громад Харківського регіону через участь у програмах та проектах регіонального розвитку науковців та творчих колективів кафедр ХарРІ НАДУ, які, використовуючи фінансову підтримку міжнародних організацій, перетворюють свої дослідження на інновації для соціально-економічного зростання. При цьому треба пам'ятати, що суттєвою умовою таких проектів має бути їхня сталість.

Інтернаціоналізація ХарРІ НАДУ сприяє підготовці не лише кваліфікованих спеціалістів, а й висококультурних прогресивно мислячих людей. Її слід розглядати як процес, що інтегрує міжнародний, міжкультурний та глобальний виміри задля здійснення мети та функцій вищої освіти. Інтернаціоналізація має бути довгостроковою стратегією Інституту, заснованою на його місії та ретельно розробленій низці чітких вимірюваних цілей, які визнають і поважають усі учасники навчального процесу.

2. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

З метою зміцнення авторитету ХарРІ НАДУ у світовому освітньому та науковому співтоваристві, подальшого підвищення конкурентоспроможності Інституту, модернізації освітніх програм, підвищення якості підготовки кадрів, здатних діяти в міжкультурному професійному середовищі з використанням інноваційних підходів та іноземного досвіду, та розвитку міжнародного співробітництва ХарРІ НАДУ розробив Стратегію інтернаціоналізації своєї діяльності.

Стратегія інтернаціоналізації ХарРІ НАДУ відповідає нормативно-правовій базі, а саме:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами);
- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. №2145-VIII (зі змінами);
- Постанові Кабінету Міністрів України № 579 «Про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р.;
- Положенню про порядок реалізації права на академічну мобільність ХарPI НАДУ, затвердженого рішенням Вченої Ради від 27.12.2018 року;
- іншим нормативно-правовим актам в галузі освіти і науки.

Окрім наявності чітко сформульованої Стратегії, успіх інтернаціоналізації визначається тим, наскільки вона охоплює усі традиційні функції Інституту; рівень керівництва, відповідального за даний напрям; рівень залучення у цей проєкт усіх працівників і здобувачів освіти; якість персоналу, його компетентність; ресурси, що виділяються на міжнародне співробітництво; чи сформоване адекватне розуміння комплексності та імперативності інтернаціоналізації в колективі Інституту; стимули для розвитку мовних компетентностей. Стимулювання зацікавленості працівників, студентів та науковців до вивчення іноземних мов сприятиме успіху професійного обміну, покращенню їхніх міжкультурних компетенцій.

Успішності інтернаціоналізації значно сприяє якість процесу інтернаціоналізації: якісний дизайн веб-сторінки Інституту; англomовний сайт, який подає візуально привабливу інформацію, що підкреслює порівняльні переваги ХарPI НАДУ; участь у міжнародних виставках, організація інших маркетингових заходів; публікації та презентації результатів досліджень на міжнародному рівні, доступ до міжнародних наукових баз даних; присутність закладу в соціальних мережах для залучення іноземних науковців та студентів, синергії об'єднання професіоналів; створення рекламних роликів про Інститут, культурні норми та відмінності для більш швидкої інтеграції іноземних студентів до життя в Україні; випуск

рекламних листівок, брошур, буклетів. Важливим є наявність для роботи з іноземними абітурієнтами і студентами та адекватне їх забезпечення кваліфікованими кадрами та ресурсами.

Ініціатива має йти від усіх учасників – членів інститутського колективу (викладачів, адміністративних співробітників, здобувачів освіти). Здійснення процесу має відбуватися одночасно зверху вниз і знизу вгору: керівництво задає загальний тон, інституційні цінності, пріоритети, а безпосередня творча робота виконується членами викладацького і адміністративного складу.

Інтернаціоналізація ХарPI НАДУ базується на принципах системності, законності, демократизму, прозорості, наукової доброчесності та етики, заохочення академічної ініціативи, взаємної вигоди, толерантності, поваги до культурного та мовного розмаїття. Слід пам'ятати, що інтернаціоналізація є культурним обміном, в якому культурні відмінності цінуються та підкреслюються.

Вагомим засобом інтернаціоналізації вищої освіти є розвиток дистанційного навчання. За допомогою онлайн-курсів здобувачі освіти можуть брати участь у міжнародних навчальних програмах.

Основними формами інтернаціоналізації є внутрішня і зовнішня. Внутрішня інтернаціоналізація – це створення клімату всередині закладу, що просуває і підтримує міжкультурну взаємодію, а також реалізація всіх навчальних планів, програм, проектів, досліджень з урахуванням міжнародного виміру (міжнародних стандартів, зарубіжного досвіду, комунікації із зарубіжними партнерами). Зовнішня інтернаціоналізація – це інтернаціоналізація за кордоном, головним, проте не єдиним, елементом якої є академічна мобільність.

Згідно з рекомендаціями МОН України, однією з ключових проблем ефективної реалізації інтернаціоналізації – необхідність розроблення системи індикаторів, яка б дозволила здійснювати самооцінювання та самокорекцію цього процесу і його забезпечення. Ця система індикаторів має надавати уявлення не тільки про кількісні, але й про якісні характеристики, що

дозволяють виміряти якість досягнень інтернаціоналізації як цілеспрямованої та комплексної діяльності.

3. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стратегія інтернаціоналізації ХарPI НАДУ є основою для перспективного і поточного планування навчальної роботи. Основними завданнями у цьому напрямку є:

- інтернаціоналізація курсів і освітніх програм всіх рівнів з урахуванням сучасних європейських та світових вимог: стандартизація і уніфікація програм, планів, практик;
- укладання угод про співпрацю з університетами із розробки освітніх матеріалів, обміну методичними доробками;
- створення та забезпечення спільних освітніх програм з провідними закордонними університетами;
- розширення кількості англомовних та міжнародних освітніх програм (як приклад, програм подвійних дипломів);
- запрошення визнаних викладачів для читання лекцій, проведення циклів семінарів, тощо з актуальної тематики та спеціалізацій ХарPI НАДУ;
- сприяння реалізації міжнародних програм обміну для проведення викладачами ХарPI НАДУ занять за кордоном;
- створення умов та надання консультативної допомоги здобувачам освіти щодо навчання за кордоном в рамках академічної мобільності;
- участь ХарPI НАДУ у міжнародних університетських та студентських асоціаціях, мережах;
- розгляд можливостей міжнародної акредитації освітніх програм та планів ХарPI НАДУ.

4. НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Одним з ключових напрямків у стратегії інтернаціоналізації ХарPI НАДУ є освітня підготовка іноземних громадян. Розвиток цього напрямку

позитивно впливає на процес інтеграції закладу у європейський освітній простір.

В аспекті підготовки іноземних студентів важливими завданнями ХарPI НАДУ є:

- збільшення привабливості закладу для іноземних вступників за рахунок вдалого інформування про якісні освітні послуги, соціально-побутові умови для студентів-іноземців;
- забезпечення та розвиток відповідної інфраструктури для роботи з іноземними студентами;
- створення правової основи для міжнародного визнання сертифікатів та дипломів, що їх надає Інститут;
- забезпечення достатньої кількості програм, що викладаються англійською мовою;
- налагодження контактів з агенціями, що залучають іноземних студентів, дипломатичними представництвами, іншими партнерськими організаціями;
- розвиток дистанційних освітніх програм, орієнтованих на інтернаціональну аудиторію;
- покращення рівня володіння іноземними мовами викладацького складу Інституту.

5. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У науковій діяльності Стратегія інтернаціоналізації ХарPI НАДУ спрямована на:

- утвердження позитивного іміджу ХарPI НАДУ в міжнародному освітньому просторі та розвиток показників наукової діяльності задля входження у міжнародні рейтингові системи (як у складі НАДУ при Президентові України, так і як самостійний ЗВО);
- визначення пріоритетних напрямів наукових досліджень, за якими ХарPI НАДУ спроможний досягти вагомих результатів в галузі знань 281 –

«Публічне управління та адміністрування», та формування тимчасових творчих колективів за участю вчених із різних країн для проведення спільних довгострокових наукових досліджень (розробка механізму стимулювання та підтримки кафедр у їхній ініціативі);

– розширення векторів співпраці із закладами-партнерами, враховуючи новітні напрями, у т.ч. міждисциплінарні, для більш широкого залучення викладачів, науковців, аспірантів ХарPI НАДУ до виконання спільних міжнародних наукових проєктів;

– формування та поширення на усі напрями діяльності ХарPI НАДУ культури академічної доброчесності, застосування заходів щодо недопущення академічного плагіату в результатах наукових досліджень, суворе дотримання міжнародних стандартів забезпечення авторських та суміжних прав;

– експертне ініціювання міжнародних науково-дослідницьких проєктів;

– активізацію грантової діяльності;

– регулярне проведення науково-комунікативних заходів за участю науковців із різних країн світу: наукових конгресів, конференцій (в.т.ч. інтернет-конференцій), форумів, тематичних круглих столів із публічною презентацією науково-практичних результатів;

– широке представлення ХарPI НАДУ (кафедр, науковців) у міжнародних дослідницьких та фахових мережах;

– стимулювання та моніторинг публікаційної активності викладачів ХарPI НАДУ в авторитетних міжнародних виданнях, які входять до баз Web of Science, Scopus та ін.;

– підвищення показників цитування науково-педагогічних працівників ХарPI НАДУ у світових наукометричних базах, здобуття міжнародного визнання фахових збірників наукових праць: «Актуальні проблеми державного управління», «Теорія та практика державного управління», «Державне будівництво»;

- стимулювання та заохочення науковців ХарPI НАДУ до участі у редколегіях іноземних наукових журналів, міжнародних профільних професійних асоціаціях;
- розвиток міжнародної наукової мобільності, участь у міжнародних наукових програмах;
- сприяння публікаційній науковій співпраці з іноземними колегами: видання спільних монографій, інших наукових видань; сприяння залученню до публікацій у фахових виданнях ХарPI НАДУ іноземних учених, провідних фахівців із високими показниками цитованості у міжнародних наукометричних базах даних тощо.
- створення спільного з іноземними ЗВО змісту (контенту) навчання аспірантів за програмами PhD;
- широке залучення студентів та аспірантів до участі в міжнародних наукових програмах та науково-дослідницьких проєктах;
- автоматизацію бібліотечно-інформаційних процесів та розвиток електронного архіву наукових здобутків ХарPI НАДУ;
- використання сучасних засобів пошуку наукової інформації, забезпечення доступу до світових наукометричних баз даних;
- періодичне оцінювання якості наукової діяльності окремого науковця, кафедр та творчих наукових колективів (публікаційна активність, індекси та показники цитувань, авторські профілі тощо);
- розвиток культури та навичок працювати зі світовою науковою інформацією, а також коректно презентувати власні здобутки (через профілі: ORCID, Researcher ID, Google Scholar, Research gate.net та ін.);
- позиціонування ХарPI НАДУ як закладу, де освітньо-наукова діяльність здійснюється з використанням сучасних інструментів інтернаціоналізації.

6. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ХарPI НАДУ має конкурентні переваги в галузі міжнародної співпраці завдяки:

- якості свого викладацького складу, що має значний науково-педагогічний досвід та досвід роботи в міжнародних проєктах та програмах співпраці;

- успішним, довготривалим професійним відносинам з іноземними організаціями-партнерами, включаючи реалізацію спільних наукових, освітніх та гуманітарних проєктів;

- широкій підтримці з боку держави та регіонального уряду для реалізації практичних проєктів міжнародного співробітництва;

- орієнтуванню освітніх програм на нові прогресивні міжнародні стандарти, які виявились ефективними у профільних закладах зарубіжних країн;

- визнанню результатів проходження навчальних курсів за кордоном, узгодження їх з вимогами національної освітньої системи (взаємозалік кредитів ECTS);

- використанню міжнародного досвіду у культурно-виховній роботі.

У зв'язку з інтеграцією Інституту в міжнародний освітній простір міжнародна діяльність включає в себе такі основні цілі та напрямки:

- встановлення та підтримування зв'язків задля здійснення академічного співробітництва з іноземними освітніми установами та міжнародними організаціями, асоціаціями та мережами; розширення кількості закордонних партнерів;

- укладання двосторонніх і багатосторонніх договорів з державними, науковими інституціями, громадськими організаціями та вищими навчальними закладами закордону;

- сприяння індивідуальним ініціативам українських науковців з розвитку зв'язків з іноземними колегами; запрошення іноземних дослідників

брати участь науково-дослідних проєктах ХарPI НАДУ, методичних семінарах, розробці навчальних програм, спільних публікаціях тощо;

- забезпечення участі представників Інституту у міжнародних заходах (програмах, конференціях, семінарах, симпозіумах тощо) в Україні та за її межами, в тому числі в онлайн-форматі;

- організація та проведення прийомів іноземних делегацій та почесних гостей, конференцій, конгресів, освітніх виставок, міжнародних форумів тощо в ХарPI НАДУ;

- участь у грантовій та фандрайзинговій діяльності Інституту;

- налагодження й ефективне підтримання постійних робочих контактів з іноземними посольствами, Почесними консульствами, представництвами міжнародних організацій;

- запрошення іноземних експертів, громадських діячів, дипломатичних осіб для проведення відкритих лекцій, майстер-класів, участі у важливих заходах ХарPI НАДУ;

- організація стажувань в ХарPI НАДУ іноземних стажерів, проєктно-мовних асистентів для участі у проведенні занять з іноземної мови, спеціальних дисциплін, дискусійних майданчиків з нагальних питань публічного управління, політичного та соціального життя України та світу;

- організація заходів зі створення позитивного іміджу Інституту та України, участі у міжнародних освітніх рекламних заходах (в т.ч. таких міжнародних організацій, як DAAD, USAID, SIDA, Fulbright Ukraine, Британська Рада, Французький інститут та ін.);

- пошук та розповсюдження інформаційних матеріалів щодо можливостей участі в освітніх та дослідницьких програмах за кордоном; організація презентацій програм вишів-партнерів та міжнародних донорів.